

Un debat econòmic que obliga l'agricultura

El País Valencià aplica una política industrial novedosa a la resta de l'Estat espanyol que provoca un debat constant entre economistes i empresaris. Ningú no s'hi posa d'acord, però tots parlen d'esquena a l'agricultura.

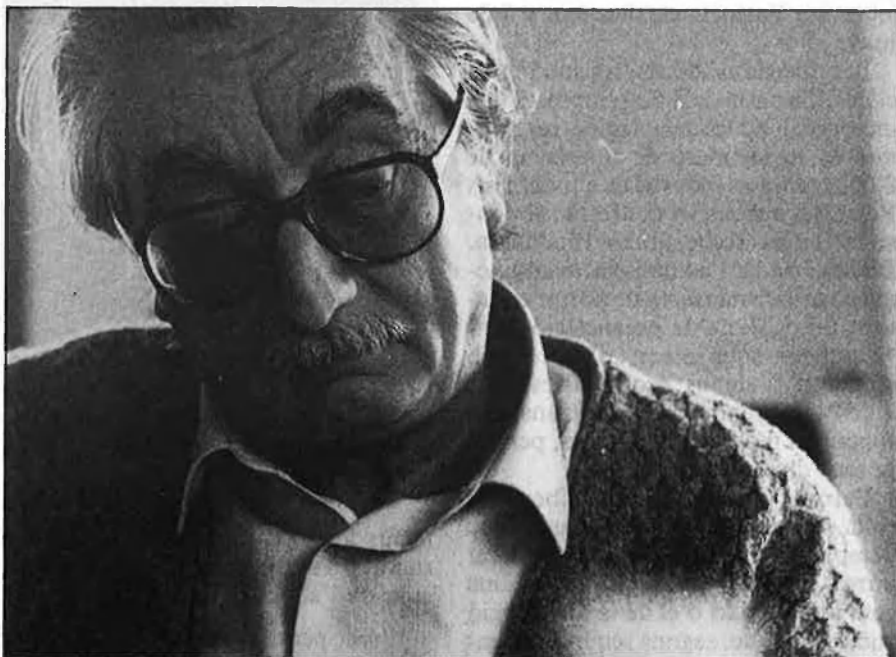
M. Blasco

Al País Valencià s'acaba d'obrir el debat sobre el paper de l'economia valenciana al llindar dels anys noranta, sense que, de moment, els economistes i polítics s'hi posen d'acord.

Sens dubte, aquest serà tema estel·lar al pròxim Congrés Nacional del Partit Socialista del País Valencià (PSPV-PSOE), on els delegats no tindran altre remei que apostar per un model econòmic *neoliberal* (versió Carlos Solchaga) o per un altre, de fabricació casolana, sorgit a la imatge i semblança de l'Institut de la Mitjana i Petita Indústria Valenciana (IMPIVA).

A València s'acaben de celebrar unes Jornades sobre «L'Economia Valenciana al Llindar dels Noranta», patrocinades per la Fundació Valenciana d'Estudis Avançats. Durant tres dies, economistes oficials i extraoficials han discutit entorn del model econòmic autòcton i, tal com s'esperava, ningú no s'hi ha posat d'acord.

El debat l'enlairà el mateix president Joan Lerma, llicenciat en Ciències Econòmiques, quan va posar en dubte la interpretació fusteriana del fracàs de la revolució industrial al País Valencià. Lerma va posar en entredit Fuster i l'historiador Giralt, quan va afirmar que la «societat valenciana sí, que ha tingut les energies suficients per a afrontar el repte de la industrialització i transfor-

Lerma posa en entredit Fuster.

mar-se en una societat avançada, oberta i dinàmica». El president Lerma volia tombar la teoria de la mentalitat agrarista valenciana i el seu argument l'avalava el treball firmat per l'ex-conseller Vicent Soler i Salvador Verger.

Aquests economistes, de fet, van assegurar que el model de creixement dels

anys seixanta i setanta ha quedat «definitivament obsolet» i això, ni més ni menys, entrarà també al debat del PSPV-PSOE.

Soler i Verger entenen que «el millor accés al finançament i a la recuperació de l'excedent com de les expectatives empresarials són ingredients d'aquesta atmosfera propícia a la modernització. Hi ha hagut —continuen—, fins i tot, una bona acollida de l'empresariat valencià a projectes tecnològics transnacionals com el Sprint, el Comett, en el marc de la CEE. Es tracta, doncs, d'una notable capacitat empresarial de reacció davant dels impulsos externs i, en concret, davant el repte dels canvis de la divisió internacional del treball i l'entrada a la CEE».

L'aplicació pràctica d'aquesta teoria està plasmada, en el cas valencià, en una política industrial sense precedents a la resta de l'Estat espanyol. Es tracta de l'IMPIVA. Aquest organisme, creat per Segundo Bru quan era conseller d'Indústria, Comerç i Turisme, s'ha dedicat els tres primers anys de la seva vida a *regalar caramels* a les empreses (petites subvencions). El seu pressupost (a l'entorn de 2.000 milions de pessetes) s'ha destinat majoritàriament a subvencions, però quan la Conselleria d'Economia va decidir (el 1988)

quin seria el seu pressupost espatllà la maquinària de caramels de l'IMPIVA, ja que li va restar 1.000 milions de pesetes, quan tenia previst invertir-ne 1.000 de nous en el Parc Tecnològic.

Això no feia més que destapar un debat polític i econòmic sobre la política industrial al País Valencià. Debat que passarà al Congrés del PSPV que se celebrarà a València els dies 3, 4 y 5 de juny.

Les qüestions, doncs, no són massa clares. Es parla de 5.500 empreses que incorporen noves tecnologies, però només es té un marc de referència de 8.000 empreses industrials a tot el País Valencià, segons va confessar el conseller García-Reche, titular d'Indústria. D'altra banda, l'administració autonòmica valenciana tracta de portar endavant un projecte de potenciació d'inversions en nous sectors, d'acord amb el criteri d'alguns economistes, que diuen que la indústria valenciana «ha superat el model dels seixanta, perquè ja està diversificada».

Però les contradiccions arriben més enllà. Els catastrofistes asseguren que l'empresariat valencià no s'ha esforçat prou i obliden sectors tan importants com l'alimentari o el de la distribució comercial, que, segons sembla, no entren en els estudis dels «economistes moderns», almenys pel que fa a les es-

L'agricultura, tots hi parlen d'esquena.

mentades Jornades al Llindar dels Noranta, on quasi es parlà tant del tema, com de l'agricultura.

L'únic pensador que va ser crític, pel que respecta al sector terciari, va ser el professor José Honrubia López, que

va assegurar que no hi havia una política agrícola.

La llista de la factura pendent del camp valencià és important i per això cal enumerar-la, com va fer el professor Honrubia. «Els problemes que caracteritzen el suport tècnic-productiu agrari són, fonamentalment, el reduït pes de les terres cultivades de secà; l'excessiu grau de parcel·lació; la reduïda capitalització en maquinària i ramaderia; els elevats preus de la terra; l'expansió en terres de regadiu de construccions urbanes i industrials; la infrautilització de maquinària; l'excés i inadequació d'adobs; els baixos nivells d'inversió, que en alguns casos fan difícil la reposició i el manteniment dels elements de capital fix; la debilitat de l'autofinançament davant els baixos excedents nets d'explotació i les elevades necessitats de capital circulant i la progressiva tendència cap al predomini dels crèdits en condicions de mercat».

És només la primera part de la factura pendent de l'agricultura valenciana, però que, segons sembla, es troba molt lluny de les preocupacions polítiques valencianes.

L'única cosa clara és que a València tot són expectatives davant l'Europa comunitària i el dubte és saber qui menjarà qui. □

¿Qui ho entén?

Rafael Castelló

Almenys, jo no ho entenc. ¿Quina finalitat o objectiu persegueix el Molt Honorable President de la Generalitat valenciana, Joan Lerma, quan es desmarca, oficialment, de les tesis de Joan Fuster?

En primer lloc, no s'entén que, a l'altura de 1988, s'intenten desmuntar unes tesis sociològiques que van estar elaborades fa més d'un quart de segle. Dir que les tesis que va defensar Joan Fuster, avui, s'han demostrat incorrectes és tant com dir que l'anàlisi de la societat capitalista, que va fer Karl Marx el segle passat, no és aplicable, cent anys després.

En segon lloc, no s'entén que es pose Joan Fuster en el centre d'un debat destinat (sobretot) a economistes. Tot-hom sap que Joan Fuster és un assagista sense especialització concreta. No és, però, un assagista qualsevol. També és cert. Tots sabem que Joan Fuster va ser l'inspirador d'una generació determinada. Després de Joan Fuster, s'ha escrit molt sobre el País Valencià i la seua formació social. Abans d'ell, poca cosa. Joan Fuster va ser l'iniciador d'un debat i... ¿no és demanar massa que la primera tesi presentada siga l'encertada? Independentment que ho siga, o no, totalment o parcial.

Però, a més a més, no s'entén en qualitat de què parla Joan Lerma. Encara que, pensant-ho bé, això és superflu. Si parlava com a llicenciat en ciències econòmiques,

que ho és, em fa la impressió que li ha costat una mica massa prendre una posició. Des de la publicació de Nosaltres els valencians, l'any 1962, fins ara, s'han publicat infinitud de pàgines. ¿O és que el Joan Lerma economista no ha llegit La via valenciana d'Ernest Lluch (per cert, premi d'assaig Joan Fuster, l'any 1975) o les aportacions de Vicent Soler, per esmentar només dos coneguts membres del seu partit? Una mica tard, em pense, per a opinar del tema, en un Congrés d'Economia.

I si Joan Lerma parlava com a polític, president de la Generalitat, encara té menys sentit. ¿On s'ha vist que es vessen, de forma oficial, valoracions sobre tesis d'assagistes o especialistes? Els polítics, oficialment, es limiten a actuar i dur endavant mesures inspirades en els propis plantejaments i en les aportacions teòriques o ideològiques dels especialistes del tema, de les quals se suposa que són partidaris. I, precisament, Joan Lerma i els seus governs no s'han destacat perquè les seues actuacions estigueren inspirades en les tesis de Fuster. Fa temps ja que sabem que el Joan Lerma president de la Generalitat no comparteix les idees de Fuster. ¿A qui vol convèncer, de forma tan explícita, d'allò que és obvi en les seues actuacions?

No hi ha manera..., per més voltes que hi done, jo no entenc la finalitat d'aquestes declaracions públiques. Qui ho entenga, que ens ho explique. □